

си история. Турцитѣ (разумѣвам по разумнитѣ от тѣх, какъвто се оказа и тоя исинтакция), по навик добит от вѣковно властвование, имаха извѣстен такт и извѣстна система в' дѣйствиата си и в' упражненіе на влас'та си. Груби, жестоки, варвари в' много случаи, у тѣх често се срѣщаше и извѣстно почитание към по видни и влиятелни хора, към които се отнасяха вѣжливо даже и когато вината им се докажеше, а тоя обичай би можал да се прѣпоръча и на българскитѣ касти и власти... Като се намѣрих в' присѣтствието на истинтакцията, слѣд обикновеннитѣ размѣнения на думи в' подобни случаи, додохми до прѣдмѣт'а и аз почнах тѣй: "Ефѣндим, не съм от ония хора които да не разбират и проумѣват от народни и държавни работи и ако обичаш да ме вѣрваш, това което ще ти раскажж е цѣла истина. Българин съм и като такъв да ти кажж че не обичам отечестовото си и не желаж доброто на народ'а си, ти лесно ще познаеш че те лъжж. Но аз съм желал доброто и успѣх'а на отечеството си и работил съм за това в' кръг'а и границитѣ на законитѣ в' Държавата. Ако ти кажж пѣк че съм от ония които мислят и вѣрват че една, или двѣ, или три чети от по стотина души ще могат да съборжт едно царство и една империя такава каквато е турската, ти пак може да помислиш че те лъжж; годинитѣ ми и опитнос'та ми не ми позволяват да помислж подобно нѣщо. Но живот'а ми е в' рѣцѣтѣ ви и от вас зависи. Ако сте разумен човѣк, за какъвто Ви смяtram, сами ще додете до заключение че не съм бунтовник; защото ако бих бил такъв, мене щяха да ме уловжт в' гората с' пушка на рамо, а не да ме отдѣлжт от ученицитѣ ми и да ме намѣржт и грабжт от дом'а ми с' перото в' рѣка. Ако ме пуснеш да си идж и да си гледам работата, аз даже не съм в' състояние с' нищо друго да те възнаградж, освѣн да ти проводж армаган един конски товар хубави Загорски ябълки¹⁾). Тия мои думи видимо направиха впечатление на Истинтакче. Той ми каза: "Виждам че ти не си от ония хора за какъвто са те пратили тука и че си разбран човѣк, та ще видж какво можж да направж за тебе. Вторий пѣт не помнж да ли виждах тоя човѣк или не; но на третий или четвъртий ден бѣх

¹⁾ Читателътъ ще се сѣти че съ тия послѣдни думи покойний по единъ тънъкъ и деликатенъ начинъ е искалъ да даде да се разбере че е сиромах за да отбие възможното желание на истинтакцията да се ползува да иска пари за да го освободи. — *Бил. на Издательтъ.*